

20. Око́лна среда́. Еко́логия Životní prostředí. Ekologie

20.1. Осно́вни понятия́ Základní pojmy

еко́логия *ž.* ekologie

е́косисте́ма *ž.* ekosystém

адапта́ция *ž.* adaptace

активист *m.* aktivista

атмосфе́ра *ž.* ovzduší

биологі́чен, -чна *adj.* biologický

биологі́чески, -ска *adj.* biologický

въ́здух *m.* ovzduší: **вла́жен, то́пъл** ~ vlhké, teplé ovzduší; **нездравосло́вен** ~ nezdravé ovzduší

глоба́лен, -лна *adj.* globální

еко́логі́чен, -чна *adj.* ekologický

електроце́нтра́ла *ž.* elektrárna: **а́томна** ~ atomová elektrárna; **то́плоелектроце́нтра́ла** tepelná elektrárna

е́не́ргия *ž.* energie: **топли́нна, вода́на, електри́ческа, а́томна, я́дрена** ~ tepelná, vodní, elektrická, atomová, jaderná energie; **и́сточник на** ~ zdroj energie

зато́пяне *s.* oteplení: **глоба́лно** ~ globální oteplení

изме́нение *s.* změna: ~ **на кли́мата** klimatické změny

изразхо́дване *s.* spotřeba: ~ **на суровини́** spotřeba surovin

и́сточник *m.* zdroj: ~ **на е́лектрое́нергия** zdroj elektrické energie; **възобновяеми ~ци** obnovitelné zdroje; **снабдя́ване от естество́вени, ме́стни ~ци** zásobování z přírodních, místních zdrojů

кли́мат *m.* klima: **континента́лен** ~ kontinentální, vnitrozemské klima; **мо́рски** ~ přímořské klima

кли́матичен, -на *adj.* klimatický: ~ **по́яс, ~на зо́на** klimatické pásmo

консума́ция *ж.* spotřeba

озо́н *т.* ozon

озо́нов, -ова *adj.* ozónový: ~**ова дупка** ozónová díra

органи́зм *т.* organismus

па́рник *т.* skleník

па́рников, -ова *adj.* skleníkový: ~ **ефект** skleníkový efekt

пла́стмаса *ж.* plast

поврежда́м, -аш *nedok.* ničit

потребле́ние *с.* spotřeba

пренасе́лване *с.* přelidnění

пренаселе́ност *ж.* přelidnění

приспосо́бяване *с.* adaptace

промя́на *ж.* změna: ~ **на вре́мето** změna počasí

разход *т.* spotřeba

регула́ция *ж.* regulace

регули́ране *с.* regulace: ~ **на во́дния пото́к** regulace vodních toků

среда́ *ж.* prostředí: **око́лна** ~ životní prostředí

унищожа́вам, -аш *nedok.* ničit

хартія *ж.* papír: **рецикли́рана** ~ recyklovaný papír

храните́лен, -на *adj.* potravní: ~**на вери́га** potravní řetězec

20.2. За́мърсяване Znečištění

емі́сія *ж.* emise

за́мърсе́н *adj.* znečištěný

за́мърся́, -сиш *dok.* znečistit

за́мърсяване *с.* zamoření, znečištění

заразя́ване *с.* nákaza; zamoření

изга́ряне *с.* spalování: ~ **на отпа́дъци** spalování odpadů

излъчване *s.* emise

изпарения *s. mn.* výpary

киселинен, -на *adj.* kyselý: ~ **дъжд** kyselý déšť

мръсен, -на *adj.* špinavý

нефт *m.* ropa

нефтен, -ена *adj.* ropný: ~**ено петно** ropná skvrna

отпадъци *m. mn.* odpad: **разделно събрани** ~ tříděný odpad

отравяне *s.* zamoření

промишлен, -ена *adj.* průmyslový: ~**ени отпадъци** průmyslový odpad

рециклиране *s.* recyklace: ~ **на отпадъци** recyklace odpadu

сметище *s.* skládka

смог *m.* smog

химикал *m.* chemikálie

ядрен, -ена *adj.* jaderný: ~**и отпадъци** jaderný odpad

20.3. Опазване на околната среда

Ochrana životního prostředí

застрашен, -ена *adj.* ohrožený: ~**и видове животни** ohrožené druhy

защита *ž.* ochrana

защитен, -ена *adj.* chráněný: ~**ена територия** chráněné území

защитник *m.* ochranář

опазване *s.* ochrana: ~ **на околната среда** ochrana životního prostředí

охрана *ž.* ochrana

охраняван, -ана *adj.* chráněný

природозащитник *m.* ochranář

резерват *m.* rezervace